ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2022

Vyhlásené: 5. 04. 2022 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

108

ZÁKON

zo 16. marca 2022,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 234/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 48/1996 Z. z., zákona č. 510/2002 Z. z., zákona č. 589/2003 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 36/2005 Z. z., zákona č. 336/2005 Z. z., zákona č. 273/2007 Z. z., zákona č. 384/2008 Z. z., zákona č. 388/2011 Z. z., zákona č. 102/2014 Z. z., zákona č. 267/2015 Z. z. a zákona č. 125/2016 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 39 ods. 1 sa slovo „alebo“ nahrádza čiarkou a na konci sa pripájajú tieto slová: „alebo je občanom Slovenskej republiky“.
2. Za § 39 sa vkladá § 39a, ktorý znie:

„§ 39a

(1) Ak súd cudzieho štátu alebo účastník konania za podmienok ustanovených v medzinárodnej zmluve alebo v právne záväznom akte Európskej únie požiada, aby slovenský súd prevzal právomoc vo veci starostlivosti o maloletého, rozhodne o tejto žiadosti Okresný súd Trnava bez zbytočného odkladu; tento súd informuje o svojom rozhodnutí súd cudzieho štátu.

(2) Ak súd rozhodne o prevzatí právomoci podľa odseku 1, môže vec postúpiť inému súdu, ak to vyžaduje záujem maloletého.“.

3. Za § 47 sa vkladá § 47a, ktorý znie:

„§ 47a

Ak podľa tohto oddielu nemá slovenský súd právomoc, môže si vo výnimočných prípadoch túto právomoc založiť, ak sa konanie nemôže účinne začať alebo uskutočniť v cudzine a vec má úzku väzbu na Slovenskú republiku. To platí aj vtedy, že uznanie cudzieho rozhodnutia bolo v Slovenskej republike zamietnuté a v cudzine nemožno uskutočniť nové konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci.“.

4. Za § 48 sa vkladá § 48a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 48a
Prekážka začatej veci

(1) Začatie konania v cudzine nebráni, aby v tej istej veci prebiehalo konanie na slovenskom súde.

(2) Ak sa v tej istej veci vedie konanie na súde cudzieho štátu, môže slovenský súd, v odôvodnených prípadoch a na návrh účastníka, konanie prerušiť, ak možno predpokladať, že uznaniu takéhoto rozhodnutia súdu cudzieho štátu nebude brániť prekážka podľa § 64; súd v rozhodnutí o prerušení konania poučí účastníka o lehote podľa odseku 4 a následkoch jej nedodržania.

(3) Súd pokračuje v konaní na návrh účastníka, ak

a) konanie na súde cudzieho štátu bolo prerušené alebo zastavené,

b) je nepravdepodobné, že konanie na súde cudzieho štátu bude v primeranom čase ukončené, alebo

c) je daný iný dôvod na zabezpečenie práva na spravodlivý proces, pre ktorý je potrebné v konaní pokračovať.

(4) Ak účastník konania nepodá návrh podľa odseku 3 do 12 mesiacov od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania, súd konanie zastaví.“.

5. Nadpis § 52 znie: „Verejné listiny“.

6. V § 53 ods. 1 sa slová „ministerstva spravodlivosti“ nahrádzajú slovami „Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“)“.

7. V § 53 ods. 2 a § 54 sa slová „Ministerstva spravodlivosti“ nahrádzajú slovami „ministerstva spravodlivosti“.

8. Nadpis nad § 55 sa presúva pod § 55 a § 55 znie:

„§ 55
Právna pomoc v styku s cudzinou

(1) V konaní s medzinárodným prvkom slovenské justičné orgány vykonávajú procesné úkony vo vzťahu k cudzine podľa ustanovení tohto zákona.

(2) Právnou pomocou sa rozumejú procesné úkony, najmä doručovanie písomností, výsluch osôb a vykonávanie ďalších dôkazov, na účely súdneho konania vedeného v Slovenskej republike vykonávané v cudzine na základe dožiadania slovenských justičných orgánov alebo úkony vykonávané na území Slovenskej republiky na základe dožiadania cudzích orgánov.

(3) Cudzími orgánmi podľa odseku 2 sa okrem súdov a iných justičných orgánov rozumejú aj iné orgány a osoby, ak podľa práva cudzieho štátu majú oprávnenie žiadať o poskytnutie právnej pomoci vo veciach podľa § 1.“.

9. § 56 vrátane nadpisu nad paragrafom znie:

„Dožiadania cudzích orgánov

§ 56

(1) Slovenské justičné orgány poskytujú na dožiadanie cudzím orgánom právnu pomoc za podmienky vzájomnosti. Na doručenie písomnosti osobe v Slovenskej republike sa podmienka vzájomnosti neuplatňuje.

(2) Právnu pomoc možno odoprieť, ak

a) vykonanie dožadovaného úkonu nespadá do právomoci dožiadaného slovenského justičného orgánu; ak však jeho urobenie patrí do právomoci iného slovenského justičného orgánu alebo do právomoci iných slovenských orgánov, dožiadanie sa postúpi na vybavenie tomuto orgánu,

b) sa žiada o vykonanie úkonu, ktorý sa prieči slovenskému verejnému poriadku.

(3) Na vybavenie dožiadania cudzieho orgánu o právnu pomoc je miestne príslušný justičný orgán, v ktorého obvode sa požadovaný úkon právnej pomoci má vykonať. Dožiadanie na zistenie údajov z úradných evidencií, ku ktorým majú prístup všetky justičné orgány, vykoná justičný orgán, ktorému bolo dožiadanie doručené.“.

10. Za § 56 sa vkladá § 56a, ktorý znie:

„§ 56a

Cudzí zastupiteľský orgán alebo cudzí konzulárny orgán s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky môže vykonať úkon pre orgány vysielajúceho štátu len na základe súhlasu ministerstva spravodlivosti. Súhlas sa nevyžaduje na doručenie písomností občanovi vysielajúceho štátu, na výsluch takejto osoby alebo na iný dôkaz týkajúci sa tejto osoby, ak sa vykonajú v priestoroch tohto zastupiteľského orgánu alebo konzulárneho orgánu a ak sa osoba dostaví k týmto úkonom dobrovoľne.“.

11. § 57 znie:

„§ 57

(1) Žiadaná právna pomoc sa poskytuje podľa slovenských predpisov; na žiadosť cudzieho orgánu možno postupovať podľa cudzieho procesného predpisu, ak sa žiadaný postup neprieči slovenskému verejnému poriadku.

(2) Výsledok vybavenia dožiadania zasiela justičný orgán dožadujúcemu orgánu rovnakou cestou, akou mu bolo doručené dožiadanie, ak z dožiadania nevyplýva iný postup.“.

12. § 58 vrátane nadpisu znie:

„§ 58
Doručovanie písomností

(1) Ak je písomnosť určená na doručenie adresátovi v Slovenskej republike vyhotovená v slovenskom jazyku alebo v jazyku, o ktorom je predpoklad, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je adresátovi zrozumiteľný, alebo ak je k písomnosti pripojený overený preklad do tohto jazyka a zároveň sa nežiada o osobné doručenie, písomnosť sa doručí adresátovi do vlastných rúk.

(2) Ak písomnosť nie je vyhotovená v jazyku podľa odseku 1 a nie je k nej pripojený ani overený preklad do tohto jazyka, písomnosť sa adresátovi doručí len vtedy, ak po poučení o možnosti odoprieť jej prevzatie je adresát ochotný ju prijať. Adresáta je potrebné poučiť, že si musí byť vedomý právnych následkov, aké môžu v cudzine nastať, ak odmietne písomnosť prijať. Justičný orgán môže na tento účel adresáta predvolať.“.

13. Za § 58 sa vkladajú § 58a až 58g, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 58a
Osobné doručenie

(1) Ak dožadujúci orgán požiada o osobné doručenie písomnosti, justičný orgán písomnosť adresátovi doručí prostredníctvom zamestnanca justičného orgánu, súdneho exekútora alebo si justičný orgán adresáta na tento účel predvolá.

(2) Osobné prevzatie písomnosti adresát potvrdí podpisom na doručenke dožadujúceho orgánu alebo do zápisnice dožiadaného súdu. Na možnosť odmietnutia prevzatia písomnosti sa primerane použije § 58 ods. 2.

(3) Ak sa ani pri opakovanom pokuse nepodarí písomnosť doručiť adresátovi osobne, dožiadaný súd vráti dožiadanie nevybavené späť s uvedením dôvodov nevybavenia.

§ 58b
Výsluch pod prísahou

(1) Ak o to žiada cudzí orgán, možno svedkov, znalcov a účastníkov vyslúchať pod prísahou; pred prísahou musia byť upozornení na význam výpovede a na následky krivej prísahy.

(2) Prísaha pre svedkov a účastníkov znie: „Prisahám na svoju česť, že o všetkom, na čo sa ma bude súd pýtať, vypoviem úplnú a čistú pravdu a nič nezamlčím.“.

(3) Prísaha pre znalcov znie: „Prisahám na svoju česť, že znalecký posudok podám podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“.

(4) Ak ide o prísahu následnú, znenie prísahy sa primerane pozmení.

(5) Odseky 1 až 4 sa primerane použijú aj vtedy, ak je potrebné v cudzine predložiť prísažné vyhlásenie o skutočnostiach rozhodujúcich na uplatnenie alebo zachovanie nárokov.

§ 58c
Prítomnosť na úkone právnej pomoci

Prítomnosť zástupcov cudzích orgánov a iných osôb na úkone právnej pomoci vykonávanom slovenským justičným orgánom na dožiadanie cudzieho orgánu je možná so súhlasom slovenského justičného orgánu.

§ 58d
Priamy výkon dôkazu

(1) Priamy výkon dôkazu cudzím orgánom na území Slovenskej republiky na účely konania v cudzine je prípustný so súhlasom ministerstva spravodlivosti, ak to umožňuje medzinárodná zmluva alebo právne záväzný akt Európskej únie.

(2) Ministerstvo spravodlivosti žiadosť o priamy výkon dôkazu, s ktorou vyslovilo súhlas, postúpi príslušnému justičnému orgánu, ak sa vyžaduje jeho súčinnosť pri vykonaní dôkazu cudzím orgánom.

Dožiadania slovenských justičných orgánov

§ 58e
Spôsob zasielania dožiadania

Ak tento zákon, medzinárodná zmluva alebo právne záväzný akt Európskej únie neustanovuje inak, stýkajú sa justičné orgány s cudzími orgánmi prostredníctvom ministerstva spravodlivosti.

§ 58f
Jazyk dožiadania a písomností

K dožiadaniu a priloženým písomnostiam, vrátane písomností určených na doručenie osobe v cudzine, sa pripojí overený preklad do úradného jazyka dožiadaného štátu. Ak má dožiadaný štát viacero úradných jazykov, ktoré sa uplatňujú v územných celkoch tohto štátu, pripojí sa overený preklad do jazyka toho územného celku, kde sa má dožiadanie vykonať.

§ 58g
Doručovanie písomností do cudziny

(1) Ak má adresát obvyklý pobyt v cudzine alebo sa tam dlhodobo zdržiava a nemá adresu doručenia v Slovenskej republike, ani si neurčil zástupcu na doručovanie v Slovenskej republike, súd mu doručuje písomnosti na adresu v cudzine; to neplatí, ak možno písomnosť doručiť adresátovi na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu, alebo do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.[1a])

(2) Ak je potrebné adresátovi doručiť písomnosť, ktorá sa podľa ustanovení Civilného sporového poriadku doručuje do vlastných rúk, a pobyt adresáta v cudzine nie je známy, adresátovi sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo je doručenie alebo zistenie adresy v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami a údaje o adrese doručenia v cudzine nevie poskytnúť ani účastník konania, súd na úradnej tabuli oznámi, že sa adresátovi doručujú písomnosti a kde si ich môže prevziať, a zároveň ho vyzve, aby sa prihlásil a postaral sa o obranu svojich práv účasťou na konaní. Ďalšie písomnosti súd doručuje rovnakým spôsobom.

(3) Ak sa doručuje písomnosť podľa odseku 2, písomnosť sa považuje za doručenú uplynutím 15 dní od zverejnenia oznámenia na úradnej tabuli.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1a znie:

„[1a]) Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.“.

14. Nadpis nad § 59 znie: „Súčinnosť zastupiteľských orgánov a konzulárnych orgánov“.

15. V § 62 písm. a) sa za slovo „notármi“ vkladá čiarka a slová „notárskymi kandidátmi“.

16. V § 62a ods. 1 sa slová „osobitného predpisu[1])“ nahrádzajú slovami „právne záväzného aktu Európskej únie“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1 sa vypúšťa.

17. V § 62a ods. 3 sa za slovo „žiadateľa“ vkladajú slová „bez zbytočného odkladu“.

18. V § 67 odseky 3 a 4 znejú:

„(3) Cudzie rozhodnutie, ktoré nevyžaduje podľa tohto zákona, medzinárodnej zmluvy alebo právne záväzného aktu Európskej únie uznanie osobitným výrokom súdu, sa uznáva tak, že

slovenský súd nariadi jeho výkon alebo vydá poverenie na vykonanie exekúcie; ak také rozhodnutie nevyžaduje výkon, uznáva ho slovenský orgán tým, že naň prihliadne, ako keby išlo o rozhodnutie slovenského súdu.

(4) Osobitným výrokom o uznaní cudzieho rozhodnutia rozhoduje súd len na návrh, aj keď to tento zákon alebo medzinárodná zmluva nevyžaduje.“.

19. V § 68b ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Návrh na neuznanie cudzieho rozhodnutia z dôvodu, že uznanie by sa priečilo slovenskému verejnému poriadku, môže podať aj prokurátor.“.

20. § 68c sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ak návrh podáva prokurátor podľa § 68b ods. 1, k návrhu nie je povinný pripojiť písomnosti uvedené v § 68c ods. 2 písm. c) a d). Overené preklady pripojených listín do slovenského jazyka zabezpečí konajúci súd.“.

21. V § 68g ods. 2 sa na konci pripája táto veta: „Ak je dôvodom na neuznanie cudzieho rozhodnutia rozpor s verejným poriadkom, súd cudzie rozhodnutie uzná len v rozsahu, v ktorom to neodporuje slovenskému verejnému poriadku, a ak je takéto uznanie s ohľadom na obsah cudzieho rozhodnutia možné.“.

22. V § 68h ods. 2 sa za slová „na konanie“ vkladajú slová „o návrhu na uznanie alebo neuznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na určenie, že nie sú dané dôvody neuznania cudzieho rozhodnutia alebo“.

Čl. II

Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z., zákona č. 350/2018 Z. z., zákona č. 423/2020 Z. z. a zákona č. 211/2021 Z. z. sa dopĺňa takto:

§ 357 sa dopĺňa písmenom p), ktoré znie:

„p) postúpení právomoci do cudziny.“.

Čl. III

Zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení zákona č. 137/2019 Z. z., zákona č. 390/2019 Z. z. a zákona č. 68/2021 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 112 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Ak ide o maloletého, ktorý nemá v Slovenskej republike bydlisko určené podľa odseku 1, a na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má súd právomoc podľa osobitného predpisu, je na konanie miestne príslušný súd, ktorý je s ohľadom na záujem maloletého a okolnosti prípadu vhodný na prejednanie veci.“.

2. § 124 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Súd, ktorý je miestne príslušný na konanie o návrat maloletého, ktorý bol neoprávnene premiestnený alebo zadržaný, je miestne príslušný aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ak na toto konanie nadobudol právomoc podľa osobitného predpisu.“.

3. V § 250 ods. 2 druhá veta znie: „Ak cudzie súdne rozhodnutie o spôsobilosti na právne úkony nevyžaduje uznanie osobitným rozhodnutím, zabezpečí uloženie tohto cudzieho súdneho rozhodnutia po preskúmaní podmienok uznania takéhoto rozhodnutia súd na návrh opatrovníka osoby, ktorej sa cudzie súdne rozhodnutie týka.“.

4. Doterajší text § 378 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekmi 2 a 3, ktoré znejú:

„(2) Pri výkone cudzieho rozhodnutia vydaného podľa osobitného predpisu súd pred alebo súčasne s vykonaním úkonov a opatrení smerujúcich k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti, doručí povinnému osvedčenie podľa osobitného predpisu a cudzí exekučný titul, ak povinnému nebol doručený už skôr.

(3) Ak súd rozhodne, že uskutoční výkon rozhodnutia aj bez vykonania úkonov a opatrení smerujúcich k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti, súd doručí písomnosti podľa odseku 2 pred uskutočnením výkonu rozhodnutia.“.

5. § 390 sa dopĺňa písmenom g), ktoré znie:

„g) to vyplýva z osobitného predpisu.“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2022 okrem čl. I bodov 19 až 21, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. augusta 2022.

Zuzana Čaputová v. r.

Boris Kollár v. r.

Eduard Heger v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.